

D. HEN
 RICI GLAREANI
 POETAE LAVREA
 TI DE GEOGRA-
 PHIA LIBER
 VNVS.

BASILEAE, ANNO
 M. D. XXVII.

NOBIS FRONDE BSO
 GLOVETI
 BAR BRQ-2227

LIBRARY

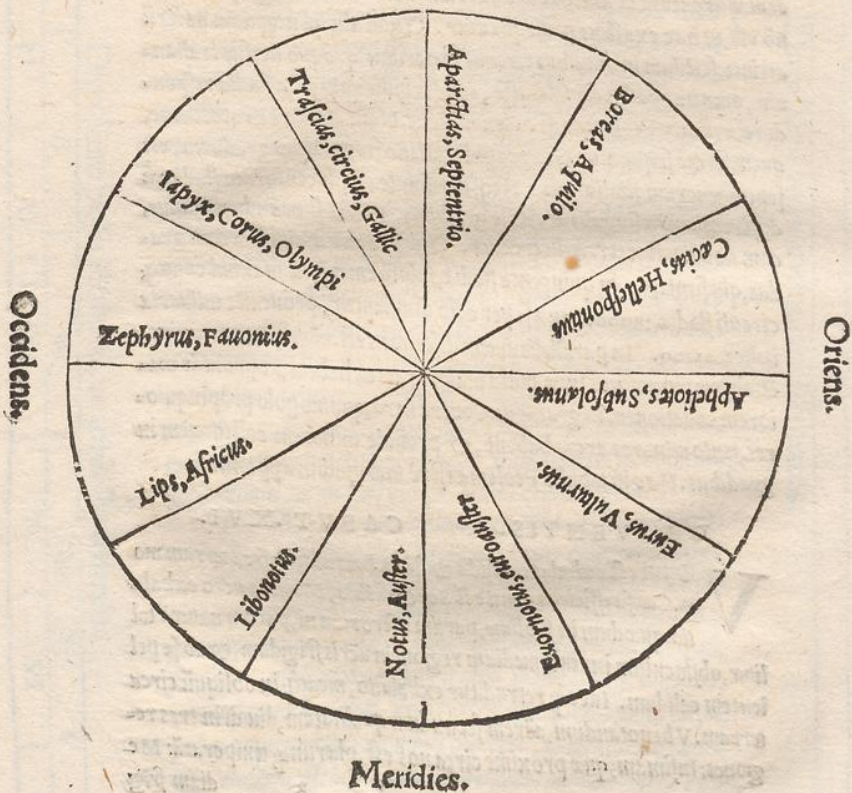
magnifica mensura acciperetur. Et uidi quorū pedes excederent hanc formam Parisiensem, sed in paucis: in plerisq; deficere. Leonardus putat à natura hæc inspicienda: quandoquidem denominatio pedis à natura est: Et siliquas ubiq; esse easdem, & digitos quoq;. At ego conijcio postea hanc per siliquas diuisionem à doctis adiectam, primum aut pedem usurpatum ut nūc publice habetur. Verum huius negotij institutū nō est, ut hæc exactius prosequamur. Quod aut ad negotium nostrū attinet, sciēdum in omnibus circulis maioribus, quoquo uersus trahantur, omneis gradus equales esse, atq; singulis quingenta stadia respondere, authore Ptolemeo, si codex nō fallit. Nam authore Eratosthene, quem fermē sequuntur Geographi, collatio singulorum graduum, est septingentorum stadiorum. Neq; uerisimile est, ducentorum stadiorū differentiam in singulis accidisse gradibus. Id etiā supra adnotauimus, cum de latitudine terræ diceremus. Quapropter multiplicata cœli gradus, qui sunt, 360. in quingenta stadia, subito emergent maximi cuiusq; circuli stadia, 180000. quæ si per octo diuidantur, proueniet milliaria italica, 22500. In parallelis autem discrimen est. nam quanto æquinoctiali propinquiores sunt, tanto maiores arcus habent, ac proinde maiorem collationem in gradibus. Contra uero, quanto polo propinquiores, tanto minores arcus habent, & proinde minorem collationem in gradibus. Hæc in tabulis Ptolemei ferè marginibus apponitur.

DE VENTIS. CAPVT .XVI.

Ventus est exhalatio calida & sicca, lateraliter circa terram mota. Causa efficiens uenti est Sol & astra, Materia uero exhalatio, quæ dum in sublime, partim astrorum ui, partim natura tollitur, obstaculum inuenit mediam regionem aëris frigidam, & ab se pelentem calidum. Ideoq; retruditur exhalatio, meatq; in obliquū circa terram. Vbi notandum, aërem secundum qualitatem, diu di in tres regiones; Infimam, quæ proxime circa nos est, plerunq; temperatā: Mediam frigidam

HEN. GLAREANI

diā frigidā, quam attingunt celsissimi montes. Tertiam supremā
 calidā, proximāq; sphaera ignis. In hac postrema generantur dra-
 cones uolitantes, stelle cadentes, & similes impressiones, ut uocant Phy-
 sici. Quod uero ad loca uentorū attinet, notādum in quouis horizon-
 te quater

DE REGIONIBVS EXTRA PTO-
lemæum. CA. XL. & ultimum.

QUæ extra Ptolemæi descriptionem sunt regiones, nõ ita certis authoribus traditæ sunt, nec etiam tanta diligentia ac arte descriptæ. Ab occasu quicquid rerum ultra Hispanias ac insulas fortunatas est, totum Ptolemæo incognitum fuit. A' septentrione quicquid ultra sexagesimum tertium latitudinis gradum, ubi Thyle locatur ultima. A' meridie quicquid ultra decimum sextum gradum latitudinis Austrinæ. Ab ortu quicquid ultra centesimum octogesimum gradum, quæ omnia in generali tabula apud Ptolemæum facile est conspiciere.

Porrò ad occidentem terra est, quam Americam uocant, longitudine octoginta ferme graduum. Duæ insulæ Spagnolla & Isabella; quæ quidè regiones secundum littora ab Hispanis lustratæ sunt, Columbo Genuensi, et Americo Vesputio eius nauigationis ducibus. Sunt qui putent tempore Cæsaris Augusti eam terram fuisse notam, atq; Maronẽ lib. 6. Aeneid. de ea hæc protulisse carmina:

- Iacet extra sydera tellus,

Extra anni solisq; uias, ubi cœlifer Atlas

Axem humero torquet stellis ardentibus aptum.

Hoc de Aethiopia Maurorum Seruius intellexit. Landinus autẽ nullam Aethiopiam extra zodiacum iacere contendit. Itaq; ipse exponit extra, id est, penè extra. Porrò Donatus solem pro die, annum pro nocte positum ait. Nos rem incertam iudicio lectoris relinquimus.

A' septentrione Islandia insula est, Grienland, Pilappenland, Noruegia, Suedia, quæ uere Gothia. Hæc triplex est, orientalis, occidentalis, & meridionalis. Gotlandia insula, Scania insula, quam hodie Selandiam uocant. At Plinius lib. 4. cap. 14. Scandinauiam uocasse uidetur, aut saltem uicinam Daniam. ait enim ab incolis nominari alterũ mundum.

Extra Ptolemæum.

HEN. GLAREANI GEOGRA.

dum, quippe quæ etiãnum incompertæ est magnitudinis.

Ad ortum maxima pars Asiæ post centesimum octogesimum longitudinis gradum à nostris Geographis adicitur. In qua immensa regna, ingentia flumina, multaq; alia dictu mirãda. Adpingunt insulam Zypangri ad extremum orientem, Iauam maiorem & minorem, & quasdam alias insulas, non certa tamen designatione.

Ad meridiem nostra ætate Madagascar pingitur, in eo loco ubi Ptolemæus Menuthiam insulam libro .4. capite ultimo posuit: præterea maxima portio Africæ ab Hispanis lustrata, itinere illo, quo Calecutium feruntur. Porro oceanum indicum meridionalem à Prasso promontorio Africæ ad Cattigaram usq; Sinarum stationem, totum inclusum terra, Ptolemæus existimauit, quemadmodũ mare Caspium, quod quidem omnes antiqui Geographi oceani septentrionalis partem putarunt.

Sed illud Indicum nunc repertum est, non terra inclusum,

sed ab meridionali Oceano esse. FINIS.

EPILOGVS.

Habetis hic candidi lectores, meas de habitabili terra lucubrationes, quas utinam tam gratas uobis esse sentiam, quàm sunt prompto ad publicam studiosorum utilitatem animo compositæ. Quod si fortunatã hanc æditionem uidero, dabo fidelem operam, ut aliquando & limatiores, et locupletiores in publicum emittantur: ac alia item nostra, quæ studiosis non inutilia fore existimamus. Valete.

BASILEAE: ANNO

M. D. XXVIII.

EXCVDEBAT IOANNES FA-

BER EMMEVS IULIACENSIS.